

सत्कारयोगे आदरं कच्छंति प्राप्नुवन्ति अन्यथा दोषमाह तिर्यगिति ॥ २२ ॥ इहैव संसारे उत्तरां दिशं हिमवत्सार्धं ॥ २३ ॥ योगकलालोभे सदाचार्य एव शरणी करणीयः आचार्यवान् पुरुषो वेद नैषा तर्केण मति
रापनेत्येयादिश्रुतिभ्य इत्याह ये गुरुनि नित्यताः शमदमोपरत्यादियुक्ताः ब्रह्मचारिणः ब्रह्मण्येव चारः कायवाक्कानसां प्रवृत्तिर्येषां पथानं गमना गमनमार्गं सगुणं ब्रह्म निर्गुणवस्तु प्राप्तिद्वारं जानन्ति ॥ २४ ॥
ब्रह्मनिर्मितः वेदप्रकाशितः धर्माधर्मौ लोकस्य कर्तव्या कर्तव्यार्थौ ॥ २५ ॥ विस्मितः प्रत्यगैतद्वैतश्रवणेन ॥ २६ ॥ एषः प्रत्यगात्मा जगतः प्रसवः कारणं निखिलेन साकल्येन संकीर्तितः परैरदर्शितः पंथाः श्रुति
युक्तिबलान्मया यथाकथंचिदुन्नीतः पंडिताः शोधयंतु ॥ २७ ॥ इति शांति ० मो ० नै ० भा ० द्विनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९२ ॥ ॥ २८ ॥ संक्षेपेण प्रागुक्तमा

यदि सत्कारमृच्छंति तिर्यग्यो निषुचापरे ॥ क्षीणायुषस्तथा चान्येन श्रयंति पृथिवीतले ॥ २२ ॥ अन्योन्यभक्षणासक्तलोभमोहसमन्विताः ॥ इहैव परिवर्तते न
ते यांस्तुत्तरां दिशं ॥ २३ ॥ ये गुरुन्ययुपासंते नियता ब्रह्मचारिणः ॥ पथानं सर्वलोकानां विजानंति मनीषिणः ॥ २४ ॥ इत्युक्तोऽयं मया धर्मः संक्षिप्तो ब्रह्मनिर्मितः ॥
धर्माधर्मौ हिलोकस्य यो वै वेत्ति स बुद्धिमान् ॥ २५ ॥ भीष्म उवाच इत्युक्तो भृगुणाराजन् भरद्वाजः प्रतापवान् ॥ भृगुं परमधर्मात्मा विस्मितः प्रत्यपूजयत् ॥
॥ २६ ॥ एष ते प्रसवो राजन् जगतः संप्रकीर्तितः ॥ निखिलेन महाप्राज्ञा किं भूयः श्रोतुमिच्छसि ॥ २७ ॥ इति श्रीमहाभारते शांति ० मोक्ष ० भृगुभरद्वाजसंवादे
द्विनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १९२ ॥ ॥ २८ ॥ युधिष्ठिर उवाच आचारस्य विधिं तात प्रोच्यमानं त्वयानघ ॥ श्रोतुमिच्छामि धर्मज्ञ सर्व
ज्ञोऽस्य सिमेमतः ॥ १ ॥ भीष्म उवाच दुराचारादुर्विचेषादुष्प्रज्ञाः प्रियसाहसाः ॥ असंतस्त्विति विख्याताः संतश्चाचारलक्षणाः ॥ २ ॥ पुरीषं यदि वामूत्रं
येन कुर्वन्ति मानवाः ॥ राजमार्गं गवांमध्ये धान्यमध्ये च ते शुभाः ॥ ३ ॥ शौचमावश्यं कृत्वा देवतानां च तर्पणं ॥ धर्ममाहुर्मनुष्याणामुपसृश्य नदीं तरेत् ॥ ४ ॥ सू
र्यं सद्यो पतिष्ठेत्तनच सूर्योदये स्वपेत् ॥ सायं प्रातर्जपेत्संध्यां तिष्ठन् पूर्वातथेतरां ॥ ५ ॥ पंचार्द्रा भोजनं भुज्यात्वा क्षुखो मोनमास्थितः ॥ न निद्यादन्नभक्ष्यांश्च
स्वादुस्वादुच भक्षयेत् ॥ ६ ॥ आर्द्रपाणिः समुत्तिष्ठेन्नार्द्रपादः स्वपेन्निशि ॥ देवर्षिर्नारदः प्राह एतदाचारलक्षणं ॥ ७ ॥ शुचिदेशमनहुहं देवगोष्ठं चतुष्पथं ॥ ब्रा
ह्मणं धार्मिकं चैत्यं नित्यं कुर्यात्सदक्षिणं ॥ ८ ॥

चारं योगं च विस्तरणं प्रतिपादयितुं मध्याह्नयमारभ्यते आचारस्य विधिं तातेत्यादि ॥ १ ॥ आचारोलक्षणं ज्ञापकं येषां यत आचारं जिज्ञासतेऽतः साधुरसीति भावः ॥ २ ॥ ३ ॥ शौचं कृत्वा उपसृश्य आचम्य न
दीं तरेत् अवगाहेत् ततस्तर्पणमिति संबंधः ॥ ४ ॥ जपेत्सावित्रौ संध्यां उपलक्ष्य तिष्ठन् उपतिष्ठेत्तच स्वगृह्योक्तैर्भिक्षैः इतरां पश्चिमां ॥ ५ ॥ पंचपादौ पाणी मुखं चेति पंच आर्द्राण्यस्य भोजनं अन्नं अन्नभक्ष्यान्
ओदनं अपूपार्दींश्च ॥ ६ ॥ आर्द्रपाणिः कृतोत्तरापोशन इत्यर्थः नार्द्रपाणिरित्यपपाठः ॥ ७ ॥ शुचिदेशं यज्ञादिशालां चैत्यं देवतायतनं ॥ ८ ॥